

Personskydd

företagets personförsäkring

Innehåll

1	Allmän beskrivning.....	2	6	Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada.....	12
2	Försäkringens ikraftträdande.....	2	7	Framkallande av försäkringsfall	13
3	Försäkrade och ersättningsstagare.....	2	8	Identifikation	14
4	Försäkringens giltighet	2	9	Otillräknelighet och nödläge.....	14
5	Försäkringsfall som ersätts som sjukdom och begränsningar i anslutning till dem.....	3	10	Förmånstagarförordnande.....	14
6	Ersättningsbestämmelser som gäller sjukdom	3	11	Ersättningsförfarande.....	15
7	Försäkringsfall som ersätts som olycksfall och begränsningar i anslutning till dem	5	12	Skadeförsäkringens försäkringsersättning	16
8	Ersättningsbestämmelser som gäller olycksfall.....	6	13	Sökande av ändring i Lokaltapiolas beslut.....	16
9	Ansökan om ersättning	8	14	Lokaltapiolas regressrätt	17
Allmänna avtalsvillkor	8		15	Ändring av försäkringsavtal	18
1	Vissa centrala begrepp	8	16	Försäkringsavtalets upphörande	19
2	Lämnande av information innan försäkringsavtalet ingås.....	9	17	Tredje mans rätt	20
3	Inträdande av Lokaltapiolas ansvar och försäkringsavtalets giltighet	9	18	Handelsblockad	21
4	Försäkringspremie	10	19	Hantering av person- och skadeuppgifter	21
5	Lämnande av information under avtalets giltighetstid	11	20	Andra frågor som behandlas i lagen om försäkringsavtal.....	22

Innehållet i försäkringsavtalet som gäller Personskydd fastställs enligt försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren för Personskydd samt Allmänna avtalsvillkor. I försäkringsbrevet har antecknats individuella uppgifter om försäkringsavtalet såsom till exempel försäkrade och försäkringsskyddets omfattning. Även eventuella individuella begränsningsvillkor har angetts i försäkringsbrevet. I försäkringsvillkoren redogörs för de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet.

1 Allmän beskrivning

Försäkringen ersätter försäkringsfall som anges i villkoren på det sätt som noggrannare beskrivs nedan.

Enligt försäkringstagarens val kan ett eller flera av följande försäkringsskydd inkluderas i försäkringsavtalet:

- skydd för sjukvårdskostnader (förutsätter skydd för vårdkostnader till följd av olycksfall eller en gällande Olycksfallsförsäkring för företagare i LokalTapiola)
- skydd för vårdkostnader till följd av olycksfall
- skydd för övergående arbetsförmåga till följd av sjukdom (förutsätter skydd för övergående arbetsförmåga till följd av olycksfall eller en gällande Olycksfallsförsäkring för företagare i LokalTapiola)
- skydd för övergående arbetsförmåga till följd av olycksfall
- skydd för bestående men till följd av olycksfall
- skydd vid dödsfall genom olycksfall.

2 Försäkringens ikraftträdande

LokalTapiolas ansvar börjar och försäkringen träder i kraft tidigast den dag då den försäkrade fyller 15 år. Om skyddet som gäller sjukdom har valts till försäkringsavtalet, avgörs beviljandet av försäkring på basis av en hälsodeklaration. Hälsodeklarationen kan tidigast göras när den försäkrade har fyllt 15 år.

3 Försäkrade och ersättningstagare

3.1 Försäkrade

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet som stadigvarande årligen bor över sex (6) månader i Finland och har sin stadigvarande hemort i Finland samt omfattas av Finlands sjukförsäkringslag.

3.2 Ersättningstagare

Dödsfallsersättningen betalas till den försäkrades anhöriga och övriga försäkringsersättningar till den försäkrade, om inte försäkringstagaren skriftligen före försäkringsfallet har meddelat någon annan förmånstagare till LokalTapiola. För förordnande av förmånstagare redogörs i punkt 10 i allmänna avtalsvillkor.

4 Försäkringens giltighet

4.1 Förutsättning för giltighet

En förutsättning för giltigheten av Personskydd är en gällande lagstadgad Arbetsolycksfallsför-

säkring eller Olycksfallsförsäkring för företagare i LokalTapiola. Förutsättningen för giltigheten av en lantbruksföretagares Personskydd är en gällande lantbruksförsäkring i LokalTapiola.

4.2 Giltighetstid och -område

Personskydd gäller som heltidsförsäkring dygnet runt både under arbetstid och under fritid.

Försäkringen gäller överallt i världen.

Som sjukvårdskostnader ersätts bara kostnader för vård som getts och undersökningar som gjorts i Finland.

För sjukdomen betalas dagersättning endast när en läkare i Finland har konstaterat en tillfällig arbetsförmåga på grund av sjukdom.

Som vårdkostnader för skada till följd av olycksfall ersätts också kostnader för vård som getts och undersökningar som gjorts utomlands.

Från försäkringen betalas inte ersättning om olycksfallet har inträffat efter att det har gått över 12 månader sedan vistelsen utomlands började. En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål.

4.3 Giltighet för skydd som gäller sjukdom

Om i försäkringsavtalet ingår ett skydd för vårdkostnader till följd av olycksfall och detta skydd upphör, upphör även skyddet för vårdkostnader till följd av sjukdom samma dag.

Om i försäkringsavtalet ingår ett skydd för övergående arbetsförmåga till följd av olycksfall och detta skydd upphör, upphör även skyddet för övergående arbetsförmåga till följd av sjukdom samma dag.

4.4 Inverkan av den försäkrades ålder på giltigheten

Personskydd gäller till utgången av den försäkringsperiod under vilken den försäkrade har uppnått de åldrar som anges nedan:

- skydd för vårdkostnader till följd av sjukdom: upphör vid 65 års ålder
- skydd för vårdkostnader till följd av olycksfall: upphör vid 80 års ålder
- skydd för övergående arbetsförmåga till följd av sjukdom: upphör vid 65 års ålder
- skydd för övergående arbetsförmåga till följd av olycksfall: upphör vid 65 års ålder

- skydd för bestående men till följd av olycksfall: upphör vid 80 års ålder
- skydd vid dödsfall genom olycksfall: upphör vid 80 års ålder.

LokalTapiola har rätt att säga upp de försäkringskydd som gäller övergående arbetsoförmåga, om den försäkrade går i pension permanent.

4.5 Giltighet vid idrottsverksamhet

4.5.1 Försäkringen gäller vid idrott som den försäkrade utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

4.5.2 Försäkringen gäller inte i professionell idrott. Med professionell idrott avses att den försäkrade får lön eller annan ersättning för idrottande eller att denne ska försäkras med en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionskydd för idrottsutövare.

4.5.3 Skydden för vårdkostnader och övergående arbetsoförmåga gäller inte i

- tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning enligt träningsprogram och inte heller vid annat idrottsevenemang vars arrangör förutsätter att deltagaren tecknar licensförsäkring eller undertecknar klausul om ansvarsfrihet
- kamp- och kontaktsporter eller självförsvarsgrenar såsom judo, brottning, boxning, karate eller motsvarande
- kraftsporter, såsom tyngdlyftning, styrkelyft eller motsvarande
- styrketräning
- motorsporter, såsom go-kart, motocross, rallysport eller motsvarande
- klättringsgrenar såsom bergs-, klipp-, is-, väggklättring eller motsvarande
- apparat- eller fridykning
- luftsporter såsom fallskärmshoppning, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hob-bysyfte
- bungy hopp
- freestyleskidåkning, hastighetsåkning eller störtlopp eller utförsåkning utanför markerade backar.

4.5.4 Ett separat försäkringsskydd för vårdkostnader till följd av olycksfall (Idrottsskydd) kan beviljas för idrottsgrenar eller verksamheter som anges i punkt 4.5.3, med undantag av motorsporter.

5 Försäkringsfall som ersätts som sjukdom och begränsningar i anslutning till dem

5.1 Sjukdom

Med sjukdom avses ett sådant tillstånd som kräver sjukvård och som på basis av den utredning som lämnats till LokalTapiola har börjat under försäkringens giltighetstid utan den försäkrades förskyllan på annat sätt än genom olycksfall.

5.2 Begränsningar som gäller sjukdom

5.2.1 Försäkringen ersätter inte sjukdom eller lyte som yppat sig före försäkringens begynnande.

5.2.2 Om en sjukdom eller ett lyte, för vilka det inte betalas ersättning enligt dessa villkor, i väsentlig mån har bidragit till sjukdomen eller till att tillfrisknandet från sjukdomen har fördröjts, betalas ersättning bara till de delar som vårdkostnaderna eller den övergående arbetsoförmågan kan anses ha orsakats av den ersättningsbara sjukdomen.

5.2.3 Ersättning betalas inte, om sjukdomen har orsakats av

- användning av läkemedel, alkohol eller rusmedel
- den försäkrades självmordsförsök
- plötslig inverkan av massdödande vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion.

6 Ersättningsbestämmelser som gäller sjukdom

6.1 Skydd för vårdkostnader till följd av sjukdom

6.1.1 LokalTapiola ersätter på basis av originalkvitton de sjukvårdskostnader till följd av sjukdom som inte ersätts med stöd av någon lag.

6.1.2 Som sjukvårdskostnader ersätts vårdkostnader som uppkommit under försäkringsskyddets giltighetstid, vilka anges i punkt 6.2. Ersättning betalas enligt de försäkringsvillkor som gällt vid tidpunkten för kostnadernas uppkomst.

6.1.3 Som sjukvårdskostnader ersätts dock endast vård som getts och undersökningar som gjorts i Finland.

6.1.4 Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökning och vård av sjukdom har ordinerats av en läkare och att de enligt den allmänt godkända medicinska kunskapen är nödvändiga

för undersökningen och vården av sjukdomen. Vårdkostnaderna ska vara skäligen.

6.1.5 Från vårdkostnadsbeloppet som ska ersättas avdras den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet. Självrisk avdras en gång per försäkringsperiod.

6.1.6 Sjukvårdskostnaderna ersätts sammanlagt högst upp till det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet, varefter försäkringsskyddet för vårdkostnader till följd av sjukdom upphör.

Till försäkringsbeloppet räknas ihop vårdkostnader som betalats för alla sjukdomar.

6.2 Som sjukvårdskostnader ersätts

- kostnader för undersökning och vård av sjukdom som utförts av en läkare eller en yrkesperson inom hälso- och sjukvård
- av läkare ordinerade läkemedel för sjukdom, som säljs på apotek på basis av tillstånd av myndighet, med undantag av de preparat som anges i punkt 6.3
- skäligen kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för LokalTapiola.
- vårdavgifter upp till det maximibelopp per dag som antecknats i försäkringsbrevet
- förbandsmaterial.

6.3 Som sjukvårdskostnader ersätts inte

- rese- och övernattningskostnader
- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar
- tillägg för hembesök eller hemvård
- inkomstbortfall eller andra indirekta kostnader
- rehabilitering
- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med dessa jämförbar vård
- kostnader för tal-, psyko-, närings-, ergo- eller neuropsykologisk terapi eller annan med dessa jämförbar terapi
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, bassalvor, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter eller homeopatiska eller antroposofiska preparat
- spårämnesundersökningar eller med dessa jämförbara andra undersökningar
- medicinsk utrustning, andra hjälpmedel eller proteser

- vård av tandsjukdomar och inte heller vård av tänder eller tuggorgan även om sjukdomen i tänderna eller tuggorganen har framkallat symptom annanstans än i tänderna
- kostnader till följd av förhindrande av graviditet, graviditet, förlossning, abort, missfall eller undersökning eller vård av barnlöshet eller komplikationer i anslutning till dessa
- kostnader till följd av behandling av symptom som gäller menopaus
- förebyggande vård, medicinbehandlingar eller vaccinationer
- hälso- eller återkommande kontroller
- undersökningar som gjorts för att konstatera eller utesluta en sådan sjukdom som den försäkrade inte har haft symptom på förrän undersökningen inleddes
- synundersökningar, undersökning, vård eller reparation av försämrad synförmåga eller brytningsfel genom operation eller anskaffning av glasögon eller kontaktlinser
- vård av HIV-smitta eller aids
- kostnader för läkemedel eller vård som i första hand förbättrar livskvaliteten, om dessa på basis av sjukförsäkringslagen inte har ersatts som kostnader för sjukvård
- kostnader för vård av fetma
- operationer för förminskning eller förstoring av bröst, lyftning av ögonlock eller fettasugning
- kosmetisk eller plastikkirurgisk vård
- kostnader till följd av vård av beroende som orsakats av användning av rusmedel, alkohol, läkemedel, nikotin eller annat ämne eller vård av annat beroende
- andra sådana kostnader som inte har angetts i punkt 6.2.

6.4 Skydd för övergående arbetsförmåga till följd av sjukdom (dagersättning)

6.4.1 För fullständig arbetsförmåga till följd av sjukdom betalas dag ersättningen som antecknats i försäkringsbrevet. En förutsättning för betalning av dag ersättning är att försäkringsskyddet är i kraft under arbetsförmågan och att sjukdomen har börjat under försäkringsskyddets giltighetstid.

Fullständig arbetsförmåga betyder att den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina sedvanliga arbetsuppgifter. För partiell arbetsförmåga betalas ingen ersättning.

6.4.2 Dagersättning betalas för den tid som den försäkrades arbetsförmåga har fortgått över den självrisktid som antecknats i försäkringsbrevet.

vet. Självrisktiden räknas per sjukdom. Separata perioder av arbetsförmåga för samma sjukdom räknas ihop när självrisktiden räknas ut.

6.4.3 Om den försäkrade samtidigt är arbetsoförmögen på grund av flera sjukdomar eller olycksfall, betalas dagersättning dock högst enligt 100 procentig arbetsförmåga.

6.4.4 Ersättning betalas enligt försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet som gällt vid tidpunkten för arbetsförmågan.

6.4.5 Betalning av ersättning och räkning av självrisktid börjar tidigast från den dag läkarvården inleddes. Dagersättningen betalas månatligen i efterskott.

6.4.6 Dagersättning betalas högst under den maximibetalningstid som antecknats i försäkringsbrevet varefter försäkringsskyddet för övergående arbetsförmåga till följd av sjukdom upphör.

Till maximibetalningstiden räknas ihop dagpenningarna som betalats för alla sjukdomar.

6.4.7 Dagersättning betalas inte, om arbetsförmågan orsakats av

- symptom som endast meddelats av den försäkrade och ingen sjukdom konstateras vid läkarundersökningar
- tandsjukdom, vård av tänder eller tuggorgan
- graviditet, förlossning, abort, missfall eller vård av barnlöshet eller komplikationer i anslutning till dessa
- HIV-smitta eller aids
- fetma eller vård av den
- beroende som orsakats av användning av rusmedel, alkohol, läkemedel, nikotin eller annat ämne.

7 Försäkringsfall som ersätts som olycksfall och begränsningar i anslutning till dem

7.1 Olycksfall

Ett olycksfall är en plötslig händelse som sker utan den försäkrades förskyllan, beror på en yttre orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada.

Som olycksfall ersätts även drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som intagits i misstag, gasförgiftning och skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall ersätts också sträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, till den del den inte beror på lyte, skada eller sjukdom som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor.

Ersättning betalas endast om läkarvården har inletts inom 14 dygn efter att man skadat sig. Ersättning betalas för högst sex veckor efter att sträckningsskadan uppstått.

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte magnetundersökning eller kirurgiska ingrepp.

7.2 Begränsningar som gäller olycksfall

7.2.1 Som olycksfall ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- den försäkrades sjukdom eller kroppsslyte
- kirurgiskt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd, om åtgärden inte har utförts för behandling av en skada som ersätts från denna försäkring
- förgiftning orsakad av ämne som intagits som föda
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre faktor skulle ha bidragit till skadan
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- användning av läkemedel, alkohol eller annat rusmedel
- krig, uppror eller väpnad konflikt. Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är fråga om storkrig eller när den försäkrade själv har deltagit i de nämnda aktionerna.
- att den försäkrade har tjänstgjort i internationella fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa
- plötslig inverkan av massdödande vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion.

7.2.2 Som olycksfall ersätts inte

- diskbräck, bräck i magen eller lumsken, ruptur i akillesena och inte heller upprepade urledvridningar om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas
- smittosam sjukdom och dess följder som orsakats av bett eller sting
- psykiska följder till följd av olycksfall.

7.3 Inverkan av sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte beror på olycksfall

En sjukdom, ett lyte, en skada eller en degeneration i stöd- och rörelseorganen som inte beror på olycksfallet ersätts inte, även om de skulle ha varit symptomfria före olycksfallet.

Om dessa faktorer som inte beror på olycksfallet väsentligt har bidragit till uppkomsten av skada till följd av olycksfall eller till att dess läkning fördröjts, betalas vårdkostnader, dagersättning och menersättning bara till den del som vården, arbetsoförmågan eller menet på basis av den medicinska kunskapen kan anses ha orsakats av det ersättningsbara olycksfallet.

8 Ersättningsbestämmelser som gäller olycksfall

8.1 Skydd för vårdkostnader till följd av olycksfall

8.1.1 LokalTapiola ersätter på basis av originalkvitton de sjukvårdskostnader till följd av olycksfall, som inte ersätts med stöd av någon lag.

8.1.2 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts kostnader som anges i punkt 8.2 och som orsakats av ett olycksfall som inträffat under försäkringsskyddets giltighetstid. En förutsättning för ersättning av vårdkostnader är att försäkringsskyddet är i kraft vid tidpunkten för kostnadernas uppkomst. Ersättning betalas enligt försäkringsvillkoren som gällt vid skadetidpunkten för olycksfallet.

8.1.3 Som vårdkostnader för skada till följd av olycksfall ersätts också kostnader för vård som getts och undersökningar som gjorts utomlands, vilka anges i punkt 8.2.

Från skyddet betalas inte ersättning, om olycksfallet har inträffat efter att det har gått över 12 månader sedan vistelsen utomlands började. En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål.

8.1.4 Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökning och vård av skada har ordinerats av läkare och att de enligt den allmänt godkända medicinska kunskapen är nödvändiga för undersökningen och vården av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäligena.

8.1.5 Vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts för samma olycksfall högst upp till beloppet som antecknats i försäkringsbrevet.

8.2 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts

- kostnader för undersökningar och vårdåtgärder som utförts av en läkare eller en yrkesperson inom hälsovårdssektorn
- nödvändiga och oundvikliga resekostnader i anslutning till ovannämnda behandling eller undersökning högst till närmaste, på medicinska grunder motiverade vårdplats. Om resan har gjorts med privatbil, bestäms ersättningen enligt kilometerersättningen som Folkpensionsanstalten tillämpar.
- skäligena kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för LokalTapiola.
- läkemedel som läkaren ordinerat för vård av skada som på basis av ett tillstånd som myndigheten beviljat säljs på apotek, med undantag av de preparat som anges i punkt 8.3
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i användning och gått sönder i samband med ett olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål.
- kostnader för reparation av glasögon som varit i användning och skadats i samband med ett olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. Kostnaderna ersätts upp till ett belopp av högst 500 euro per försäkringsfall. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom tre månader från olycksfallet.
- första glasögonen som ordinerats till följd av en skada som orsakats av olycksfall
- av LokalTapiola på förhand godkända kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en olycksfallsskada som ersätts från denna försäkring
- en vårdperiod som innehåller högst 10 fysikaliska behandlingar om skadan som orsakats av olycksfallet efter operation eller gipsning nödvändigt kräver fysikalisk vård som ordinerar av läkare
- förbandsmaterial och anskaffning av det första ortopediska stödet som ordinerats för behandling av en olycksfallsskada.

8.3 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts inte

- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar och inte heller resekostnader i anslutning därtill
- tillägg för hembesök eller hemvård
- inkomstbortfall eller andra indirekta kostnader
- rehabilitering
- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med dessa jämställd vård, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 8.2
- kostnader för tal-, psyko-, närings-, ergo- eller neuropsykologisk terapi eller annan med dessa jämförbar terapi
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, bassalvor, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter eller homeopatiska eller antroposofiska preparat
- medicinsk utrustning, andra hjälpmedel eller proteser, förutom de som anges i punkt 8.2
- kosmetisk eller plastikkirurgisk vård, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 8.2
- andra sådana kostnader som inte har angetts i punkt 8.2.

8.4 Skydd för övergående arbetsförmåga till följd av olycksfall (dagersättning)

8.4.1 För arbetsförmåga till följd av skada betalas den dag ersättning som gällde vid skadetidpunkten eller den del därav som motsvarar förlusten av arbetsförmågan. En förutsättning för betalning av dag ersättning är att försäkrings skyddet är i kraft under arbetsförmågan och att olycksfallet har inträffat under försäkrings skyddets giltighetstid.

Fullständig arbetsförmåga betyder att den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina sedvanliga arbetsuppgifter och partiell arbetsförmåga betyder att denne är delvis oförmögen att utföra dessa uppgifter.

8.4.2 Dagersättning betalas för den tid som den försäkrades arbetsförmåga under försäkrings skyddets giltighet har fortgått över den självrisktid som antecknats i försäkringsbrevet. Självriskan räknas per olycksfall.

8.4.3 Om den försäkrade samtidigt är arbets oförmögen på grund av flera sjukdomar eller olycksfall, betalas dag ersättning dock högst enligt 100-procentig arbetsförmåga.

Betalning av ersättning och räkning av självrisktid börjar tidigast från den dag läkarvården inleddes. Betalning av dag ersättning upphör senast då det har gått över ett år från olycksfallet. Dagersättningen betalas månatligen i efterskott.

8.5 Skydd för bestående men till följd av olycksfall

8.5.1 Definition på men

Med ett men avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men, som den försäkrade orsakas till följd av ett olycksfall. Då ett men bestäms beaktas endast arten av den skada som olycksfallet orsakat men inga individuella förhållanden såsom yrke eller fritidsintressen.

Menets omfattning fastställs enligt statsrådets beslut om invaliditetsklassificering som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring och gäller vid skadetidpunkten. Skadorna har indelats i invaliditetsklasserna 0-20 så att invaliditetsklass 1 motsvarar ett femprocentigt medicinskt men och varje följande klass motsvarar ett men som är fem procentenheter högre. Invaliditetsklass 20 motsvarar ett fullständigt 100-procentigt men.

8.5.2 Ersättning för bestående men

Ersättning för bestående men betalas efter att menet har blivit bestående, dock tidigast ett år efter olycksfallet. Som ersättning betalas den del av försäkringsbeloppet som gällde vid skadetidpunkten och som motsvarar invaliditetsklassen.

Ersättning betalas dock inte för ett men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.

Om invaliditetsklassen ändras, till följd av att skadan förvärrats innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades ska tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats, om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.

8.6 Skydd vid dödsfall genom olycksfall

För dödsfall genom olycksfall som ska ersättas betalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten.

Ersättning betalas dock inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan olycksfallet.

9 Ansökan om ersättning

9.1 Utredning av sjukdomen eller olycksfallet

Ersättningssökanden ska till LokalTapiola lämna in ersättningsansökan om skadan. Ersättningsansökan kan göras per telefon, på internet, personligen på kontoret eller genom att lämna in en skriftlig skadeanmälan.

Försäkringsersättning ska sökas hos LokalTapiola inom ett år från det att ersättningsansökan fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom 10 år från det att försäkringsfallet inträffat eller från det att skadepåföljden uppkommit. Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningssökanden sin rätt till ersättning.

9.2 Vårdkostnadsersättning

Ersättningssökanden ska själv betala vårdkostnaderna och söka ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen hos FPA:s lokalbyrå inom sex månader från kostnadernas betalningsdag. För betalning av försäkringsersättning ska ersättningssökanden till LokalTapiola lämna in FPA:s ersättningsberäkning i original och kopior på originalkvitton av kostnaderna. De kvitton som FPA inte betalar ersättning för ska lämnas in i original till LokalTapiola.

Om den försäkrade har rätt att få ersättning för vårdkostnader med stöd av någon annan lag än sjukförsäkringslagen, ska ersättning först sökas enligt ifrågavarande lag. Den försäkrade ska vid behov lämna in en utredning till LokalTapiola.

Om rätten till ersättning, enligt sjukförsäkringslagen eller någon annan lag, har gått förlorad till följd av att man försummat nämnda utsatta tider eller någon annan orsak, avdras från ersättningen den andel som skulle ha betalats på basis av dessa lagar.

9.3 Dödsfallsersättning vid dödsfall genom olycksfall

För betalning av dödsfallsersättning ska ersättningssökanden till LokalTapiola lämna in den försäkrades dödsattest och en officiell utredning över förmanstagarna och deras betalningsadresser.

Allmänna avtalsvillkor

(rättigheter och skyldigheter på basis av lagen om försäkringsavtal)

Lagen om försäkringsavtal (543/94) är en lag som berör försäkringsavtal och som innehåller bestämmelser som inverkar på avtalsförhållandet mellan kunden och LokalTapiola samt tredje mans rätt i vissa fall. I det följande återges en del av lagens centrala bestämmelser samt ärenden som enligt lagen ska regleras i försäkringsvillkoren. På detta försäkringsavtal tillämpas dock även sådana bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som inte återges i det följande. Paragrafnumren inom parentes efter rubrikerna hänvisar till de lagparagrafer som behandlar de i rubriken nämnda ärenden.

1 Vissa centrala begrepp

Försäkringsavtalet kan bestå av en eller flera försäkringar. Försäkringsavtalets centrala innehåll (6 §) definieras i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Med **skadeförsäkring** (2 §) avses en försäkring som tecknas med avsikt att täcka förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med **personförsäkring** (2 §) avses en försäkring vars föremål är en fysisk person.

Med **försäkringsgivaren** (2 §) avses i detta sammanhang LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag eller LokalTapiolas -föreningen. För försäkringsgivaren används i villkorstexterna och produktfakta benämningen LokalTapiola.

Försäkringstagare (2 §) är den som ingått försäkringsavtalet med LokalTapiola.

Den försäkrade (2 §) är i skadeförsäkringen den till vars förmån försäkringen gäller och i personförsäkringarna den som är föremål för försäkringen.

Försäkringsperiod (16 §) är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Premieperiod (17 §) är den tidsperiod för vilken man har avtalat att en personförsäkrings försäkringspremie ska betalas med jämna mellanrum.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning från försäkringen betalas.

Säkerhetsföreskrifter (31 §) innebär en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen ålagd skyldighet att följa anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av skada.

2 Lämnande av information innan försäkringsavtalet ingås

2.1 LokalTapiolas upplysningsplikt (5 § och 9 §)

Före ett försäkringsavtal ingås ger försäkringsbolaget försäkringssökanden den information om försäkringsformer, försäkringspremier och villkor samt övriga uppgifter som behövs för att välja en lämplig försäkring för försäkringsbehovet som fastställts för sökanden. När informationen ges ska uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av försäkringar ska därtill lämnas i konsumentskyddslagens 6 a kapitel avsedda förhandsuppgifter. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller via nätet.

Om LokalTapiola eller dennes representant vid marknadsföringen av försäkringen har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §, 23 §, 24 § och 34 §)

Gemensamma stadganden (22 §, 23 § och 24 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på LokalTapiolas frågor vilka kan vara av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål rätta upplysningar som han gett LokalTapiola och därefter konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av ovan nämnda plikt har förfarit svikligen är försäkringsavtalet inte bindande för LokalTapiola. LokalTapiola har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Skadeförsäkring (23 § och 34 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgifterna gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt tas i beaktande.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

Personförsäkring (24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin upplysningsplikt och LokalTapiola inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkringen om riktiga och fullständiga svar hade givits, är LokalTapiola fri från ansvar. Om LokalTapiola skulle ha beviljat försäkringen mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas LokalTapiolas ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

3 Inträdande av LokalTapiolas ansvar och försäkringsavtalets giltighet

3.1 Inträdande av LokalTapiolas ansvar (11 §)

LokalTapiolas ansvar inträder när LokalTapiola eller försäkringstagaren ger eller sänder ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan till LokalTapiola och om det är uppenbart att LokalTapiola skulle ha godkänt ansökan, ansvarar LokalTapiola också för försäkringsfall som har inträffat efter att ansökan överlämnades eller avsändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till LokalTapiolas representant anses vara lämnad eller avsänd till LokalTapiola.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

I en tidsbunden försäkring inträder LokalTapiolas ansvar då premien för försäkringsperioden har betalats.

3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring (10 §)

Premien och de övriga avtalsvillkoren bestäms på grundval av den försäkrades hälsotillstånd vid den tidpunkt då ansökningshandlingarna lämnades in eller sändes till LokalTapiola. LokalTapiola avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grunden att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet hos den person, för vilken försäkring söks, har försämrats efter det att ansökningshandlingarna lämnats in eller sänts till LokalTapiola.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet (16 § och 17 §)

Försäkringsavtalet är fortlöpande om det inte är avtalat att vara tidsbestämt.

Ett skadeförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller LokalTapiola säger upp avtalet.

Ett personförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat premieperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller LokalTapiola säger upp avtalet.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller under den avtalade tidsperioden.

Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare i punkterna 4.2 och 16.

4 Försäkringspremie

4.1 Premiebetalning (38 §)

Premien ska betalas inom en månad från det att LokalTapiola sänt en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän LokalTapiolas ansvar inträtt. Senare premier behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om LokalTapiolas ansvar delvis inträder senare behöver premien för denna del av ansvaret inte betalas förrän ansvaret inträtt.

Premien av en tidsbestämd försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Betalning av premie är en förutsättning till inträdande av LokalTapiolas ansvar.

Flera försäkringar som beviljats av samma eller olika försäkringsbolag samt premierna för dessa försäkringar kan sammanslås i ett avtal och i en faktura. I så fall faktureras de sammanslagna premierna i en betalningsrat eller flera betalningsrater i enlighet med avtalet. Premie som allokaterats till försäkringsavtalet fördelas mellan alla försäkringar i avtalet i proportion enligt betalningen och debiteringen så att alla fortlöpande försäkringar är i kraft fram till samma datum.

Om försäkringstagarens betalning inte räcker till för att betala LokalTapiolas alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som han betalar. Upplupen ränta på obetalda premiefordringar kvitteras som betalda före kapitalet.

4.2 Dröjsmål med premie (39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom ovan i punkt 4.1 avsedd tid har LokalTapiola rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningstidens utgång upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. LokalTapiola ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots

uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet ska också nämnas möjligheten att försäkringen fortsätter att gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom ovan i punkt 4.1 avsedd utsatt tid ska för dröjsmålstiden erläggas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

4.3 Betalning av försenad skadeförsäkringspremie (42 §)

Om försäkringstagaren betalar premien för skadeförsäkringen efter att försäkringen upphört inträder LokalTapiolas ansvar dagen efter att betalningen skedde. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden räknat från det att den på nytt trätt i kraft.

Om LokalTapiola dock inte vill återuppliva en försäkring som upphört, meddelar LokalTapiola försäkringstagaren inom 14 dagar efter att premien betalats sin vägran att ta emot betalning.

4.4 Betalning av försenad personförsäkringspremie (39 § och 43 §)

Om en personförsäkring har upphört att gälla på grund av att någon annan än den första premien inte betalats, träder den på nytt i kraft, om försäkringstagaren betalar premien inom sex månader efter att försäkringen upphört. LokalTapiola ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försäkringen träder i kraft på nytt vidtar LokalTapiolas ansvar dagen efter att premien betalats.

4.5 Försäkringspremien efter att avtalet upphört (45 §)

4.5.1 Beräkning av försäkringspremie

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har LokalTapiola rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft. Som försäkringspremie uppbärs då den del av hela försäkringsperiodens premie som motsvarar förhållandet mellan den förverkligade försäkringsperioden och den avtalade försäkringsperioden.

Då en fortllöpande reseförsäkring/resenärförsäkring upphör mitt under den första försäkringsperioden uppbärs som försäkringspremie, avvikande från vad som ovan nämnts, en pre-

mie som motsvarar premien för en tidsbestämd reseförsäkring/resenärförsäkring med motsvarande innehåll och vars giltighetstid motsvarar den förverkligade giltighetstiden.

4.5.2 Ersättning för försäkringens skötselkostnader

Då försäkringen upphör under avtalad försäkringsperiod på basis av att försäkringstagaren säger upp den, har LokalTapiola utöver det ovannämnda rätt att som ersättning för försäkringens skötselkostnader uppbära 10 % av premien för den avtalade försäkringsperioden, dock minst 10 och högst 50 euro.

4.5.3 Återbetalning av försäkringspremie

Om försäkringspremien redan betalats då försäkringen upphör, återbetalar LokalTapiola den del av premien som överskrider den på ovan beskrivet sätt bestämda premien och ersättningen för skötselkostnaderna. Försäkringspremien återbetalas dock inte om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2.

Från premieåterbetalningen kan obetalda premier som förfallit till betalning samt andra fordringar, som förfallit till betalning dras av i enlighet med de allmänna kvittningsföresättningarna.

Om den premie som ska återbetalas är lägre än 8 euro, återbetalas inte denna särskilt.

5 Lämnande av information under avtalets giltighetstid

5.1 LokalTapiolas upplysningsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

Efter att försäkringsavtalet ingåtts ska LokalTapiola överlämna försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar LokalTapiola årligen försäkringstagaren uppgifter om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om LokalTapiola eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har lämnat försäkringstagaren bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått, om dessa bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses

ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som LokalTapiola eller dennes representant efter ett inträffat försäkringsfall har gett om en förestående ersättning.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning (26 §, 27 § och 34 §)

Skadeförsäkringar

Försäkringstagaren ska meddela LokalTapiola, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren ska underrätta LokalTapiola om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. LokalTapiola ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Exempel på förändringar som ökar risken är ändrings-, korrigerings- eller utvidgningsarbeten eller förändring av användningsändamålet för det försäkrade föremålet.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att anmäla om fareökning, kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas, vilken betydelse den förändrade omständigheten som ökat risken har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

Personförsäkringar

Om i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar har skett förändringar som innebär fareök-

ning, såsom byte av yrke, fritidsintressen och boningsort eller om annat försäkringsskydd upphört, ska försäkringstagaren underrätta LokalTapiola därom senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Om förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. LokalTapiola ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, har försummat att meddela om ovannämnd fareökning och LokalTapiola på grund av förändringarna i förhållandena inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är LokalTapiola fri från ansvar. Om LokalTapiola emellertid hade fortsatt försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig LokalTapiolas ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

6 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada

(tillämpas på skadeförsäkringar)

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Skadeförsäkring

(tillämpas inte på ansvarsförsäkringen)

Den försäkrade ska iaktta i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren antecknade eller i övrigt skriftligen givna säkerhetsföreskrifter. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iaktta säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid har försummat att iakttä säkerhetsföreskrifterna uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade av grov oaktsamhet underlåtit att iakttä säkerhetsföreskrifterna eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, betalar dock LokalTapiola från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som denne inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller omedelbart hotar ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara LokalTapiolas rätt gentemot skadevållaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka klarlägga skadevållarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheterna om ärendet och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om LokalTapiolas fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iakttä de föreskrifter som LokalTapiola utfärdat för att avvärja och begränsa en skada.

LokalTapiola ersätter skäligen kostnader för uppfyllande av ovannämnda räddningsplikt, även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin räddningsplikt kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummat sin räddningsplikt, eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, betalar dock LokalTapiola från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som personen inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

7 Framkallande av försäkringsfall (28 §, 29 §, 30 § och 34 §)

Skadeförsäkringar

7.1 Uppsåttligt förorsakande av försäkringsfall (30 §)

LokalTapiola är fri från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsåttligen.

7.2 Grov oaktsamhet samt bruk av alkohol eller narkotika (30 § och 34 §)

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om det är fråga om en ansvarsförsäkring, betalar LokalTapiola, trots eventuellt nedsättning eller vägran av ersättning, till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

Personförsäkringar

7.3 Framkallande av försäkringsfall (28 §)

LokalTapiola är fri från ansvar om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåttligen.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet kan LokalTapiolas

ansvar nedsätts enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

7.4 Försäkringsfall framkallat av den som är berättigad till försäkringsersättning (29 §)

Om någon annan som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen, är LokalTapiola fri från ansvar gentemot denne.

Den som har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har framkallats.

Om den försäkrade har avlidit ska den del av försäkringsersättningen som inte betalas till den eller dem som framkallat försäkringsfallet betalas till de övriga ersättningsberättigade.

8 Identifikation (33 §)

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

1. med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg,
2. tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
3. bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 Otillräknelighet och nödläge (36 §)

LokalTapiola ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa de ovannämnda punkterna 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott.

LokalTapiola ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa punkterna 5, 6 och 7, om den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Vad som i denna punkt har sagts om den försäkrade ska även tillämpas på den som i punkt 8 identifieras med den försäkrade.

10 Förmånstagarförordnande

(tillämpas på personförsäkringar)

10.1 Förmånstagare (47 §)

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person som i stället för honom eller den försäkrade har rätt till försäkringsersättningen (förmånstagare). Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall där förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

10.2 Förmånstagarförordnandets form (48 §)

Ett förmånstagarförordnande samt återkallande och ändring av det är utan verkan, om LokalTapiola inte skriftligen har underrättats därom.

10.3 Förmånstagarförordnandets återgång (49 §)

Förmånstagarförordnandet återgår om den namngivna förmånstagaren avlider före det försäkringsfall, som förordnandet var avsett att tillämpas på. Om det finns flera namngivna förmånstagare förblir förordnandet i kraft för de övrigas del. Efter att ett försäkringsfall inträffat ska ersättningen härvid betalas till de efterlevande förmånstagarna också till den del ersättning skulle ha betalats till en tidigare avliden förmånstagare, om försäkringstagaren inte bestämmer något annat.

Har försäkringstagaren avlidit och hans uppenbara avsikt varit att en efterlevande förmånstagare får endast en viss del av ersättningen, ska en avliden förmånstagares andel betalas till försäkringstagarens dödsbo.

10.4 Tolkning av förmånstagarförordnande (50 §)

Om ingen namngiven person förordnats till förmånstagare, och ifall inte något annat följer av förordnandet eller förhållandena, ska följande efterföljas:

1. Om försäkringstagarens make/maka har förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för den som försäkringstagaren var gift med vid sin död. Detta gäller dock inte om makarnas äktenskaps-skillnadsärende var anhängigt vid försäkringstagarens död eller om makarna dömts till hemskillnad som inte hade förfallit vid försäkringstagarens död.
2. Om försäkringstagarens barn har förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för de bröstarvingar till försäkringstagaren som avses i ärvdabalken (40/65). Försäkringsersättningen ska delas mellan bröstarvingarna enligt vad ärvdabalken stadgar om deras rätt till arv.
3. Om försäkringstagarens make/maka och barn har förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för i punkt 1) avsedd make/maka och i punkt 2) avsedda barn. Om det inte finns någon make/maka, får bröstarvingarna hela försäkringsersättningen. Om det inte finns några bröstarvingar får maken/makan hela försäkringsersättningen. Om försäkringsersättningen ska delas mellan maken/makan och bröstarvingarna, får maken/makan och bröstarvingarna hälften var av försäkringsersättningen.
4. Om försäkringstagarens anhöriga förordnats till förmånstagare är förordnandet i kraft till förmån för den i punkt 1) avsedda maken/makan och de i ärvdabalken avsedda arvingarna. Om det inte finns några bröstarvingar tillfaller hela försäkringsersättningen maken/makan. Om det inte finns någon make/maka tillfaller hela försäkringsersättningen arvingarna. Försäkringsersättningen som tillfaller arvingarna delas i enlighet med vad som stadgats i ärvdabalken om deras rätt till arv.

Vad som ovan sagts om försäkringstagaren gäller på motsvarande sätt den försäkrade, om denne är någon annan än försäkringstagaren.

11 Ersättningsförfarande

11.1 Ersättningsökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Den som ansöker om ersättning ska till LokalTapiola överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av LokalTapiolas ansvar. Dylika är t.ex. de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras, huruvida ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och till vem ersättningen ska betalas. Den som ansöker om ersättning är skyldig att införskaffa de utredningar som han bäst får tillgång till, dock även med beaktande av LokalTapiolas möjligheter att skaffa utredningar.

LokalTapiola ska ges möjlighet att granska skadan.

LokalTapiola är inte skyldig att betala ersättning förrän det erhållit ovannämnda utredningar.

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat LokalTapiola oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

11.2 Preskription av rätt till ersättning (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos LokalTapiola inom ett år från det att ersättningsökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat eller, om försäkringen tecknats i händelse av personskada eller skadeståndsskyldighet, från det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet. Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.

11.3 LokalTapiolas skyldigheter (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § och 70 §)

Efter inträffat försäkringsfall ska LokalTapiola till den som söker ersättning, t.ex. till den försäkrade och i situationer som anges i punkt 17.4, till den skadelidande i ansvarsförsäkringen, lämna

uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter till ersättningsökanden om framtida ersättning, ersättningsbelopp eller sätt att betala ersättningen inverkar inte på betalningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

LokalTapiola ska med anledning av ett inträffat försäkringsfall utan dröjsmål och senast en månad efter att LokalTapiola fått de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att utreda ansvaret, betala ut ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddela att någon ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, ska LokalTapiola dock betala den ostridiga delen av ersättningen inom ovan angiven tid.

LokalTapiola meddelar sitt ersättningsbeslut gällande ansvarsförsäkring också till den skadeli-dande.

LokalTapiola ska när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndardmyndigheten i den omyndiges hemkommun, om ersättningen innefattar annat än ersättning för kostnader eller förmögenhetsförluster, ifall ersättningens totalbelopp är större än 1 000 euro.

På försenad ersättning ska LokalTapiola erlagga dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

11.4 Kvittning

I enlighet med allmänna kvittningsföresättningar kan från ersättningen dras av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar som LokalTapiola har.

12 Skadeförsäkringens försäkringsersättning

(tillämpas om egendom eller ett intresse försäkrats till ett överenskommet försäkringsbelopp)

12.1 Överförsäkring och berikandeförbud (57 §)

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

LokalTapiola är inte skyldig att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet

pet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av LokalTapiola eller dennes representant ska ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligt har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

12.2 Underförsäkring (58 §)

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

LokalTapiola ska med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av LokalTapiola eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

13 Sökande av ändring i LokalTapiolas beslut (8 §, 68 § och 74 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel för att söka ändring i LokalTapiolas beslut. Denne kan kontakta den person som i LokalTapiola handlagt ärendet eller söka ändring hos LokalTapiolas Kundmedlingsbyrå, fråga om råd och handledning hos FINEs Försäkrings- och finansrådgivning eller begära rekommendation om avgörande från FINE eller konsumentvistenämnden.

Denne har dessutom rätt att väcka talan mot LokalTapiola. Att ärendet behandlas hos FINE eller konsumentvistenämnden hindrar inte att talan väcks. Däremot behandlar dessa besvär-sinstanser inte ett ärende som redan prövats i domstol eller som är anhängigt i domstol.

13.1 Omprövningsbegäran och Kundmedlingsbyrå

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i LokalTapiolas beslut, har denne rätt att få noggrannare information om de omständigheter som har lett fram till avgö-randet. LokalTapiola korrigerar beslutet om det visar sig vara felaktigt.

Om ärendet trots omprövningsbegäran inte har blivit utrett, kan kunden kontakta Kundmedlingsbyrån. Kundmedlingsbyrån är LokalTapiolas interna kanal för sökande av ändring och den handlägger frågor i anslutning till frivilliga skadeförsäkringar, livförsäkringar och placerings-tjänster. Kundmedlingsbyrån handlägger skriftliga ändringsökanden som inte är anhängiga i andra besvärinstanser. Ändring ska sökas inom tre månader efter att kunden har fått det skriftliga beslutet.

13.2 FINE och konsumenttvistenämnden

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med LokalTapiolas beslut, kan denne be om råd och handledning hos FINEs Försäkrings- och finansrådgivning. Den är ett opartiskt organ vars uppgift är att ge konsumenter råd i bank-, försäkrings- och värdepappers-ärenden.

FINEs Försäkrings- och finansrådgivning och Försäkringsnämnden ger även beslutsrekommendationer i tvistemål som gäller tolkning och tillämpning av lagar och försäkringsvillkor i ett försäkringsförhållande.

Beslutsrekommendation kan även begäras av Konsumenttvistenämnden som ger endast utlåtanden till konsumenter.

Rådgivningstjänsterna och beslutsrekommendationerna är avgiftsfria.

13.3 Tingsrätt

(FAL 74 §)

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med LokalTapiolas beslut, kan denne väcka talan mot LokalTapiola. Talan kan väckas antingen vid tingsrätten på sakägarens hemort i Finland eller vid tingsrätten på LokalTapiolas hemort eller vid tingsrätten på orten där skadan inträffade, om inte annat framgår av internationella avtal som Finland ingått.

Talan med anledning av LokalTapiolas beslut ska väckas inom tre år efter att sakägaren fått skriftligt meddelande om LokalTapiolas beslut och denna tidsfrist. När tidsfristen löpt ut går rätten att väcka talan förlorad. Handläggning i nämnder avbryter preskription av talerätt.

14 LokalTapiolas regressrätt (75 §)

14.1 LokalTapiolas regressrätt gentemot tredje man

Skadeförsäkringar

Den försäkrades rätt till ersättning av tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till LokalTapiola upp till det belopp LokalTapiola utbetalt i ersättning.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för LokalTapiola regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

Personförsäkringar

Den försäkrades rätt att av för skadan ansvarig ersättningsansvarig tredje man kräva ersättning för kostnader och förmögenhetsförluster som orsakats av sjukdom eller olycksfall övergår till LokalTapiola upp till det ersättningsbelopp som LokalTapiola betalat.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för LokalTapiola regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

14.2 LokalTapiolas regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller person som identifieras med den försäkrade

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Om en försäkringstagare, försäkrad eller person som identifieras med den försäkrade enligt punkt 8 har framkallat försäkringsfallet eller försummat sin skyldighet enligt punkterna 2.2 (upplysningsplikt), 5.2 (upplysningsplikt vid fareökning), 6.1 (skyldighet att iakttä säkerhetsföreskrifter) och 6.2 (skyldighet att avväja och begränsa en skada) får LokalTapiola helt eller delvis återkräva den ersättning som LokalTapiola betalt till en försäkrad som avses i punkt

17.1. LokalTapiola får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen, om LokalTapiola på de grunder som anges i punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7 skulle vara fri från ansvar eller berättigad att förvägra ersättning. Om ersättningen hade nedsatts enligt punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7, får LokalTapiola återkräva den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

15 Ändring av försäkringsavtal

15.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden (18 § och 20 §)

Skadeförsäkringar

LokalTapiola har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena, om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2 eller om
2. det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för LokalTapiola när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2.

Efter att ha fått kännedom om ovan nämnda omständighet ska LokalTapiola utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

Personförsäkringar

LokalTapiola har rätt att under försäkringsperioden ändra premierna eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar riktiga eller ändrade förhållanden, om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt, och LokalTapiola skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de överenskomna, ifall försäkringstagaren hade uppgivit riktiga och fullständiga uppgifter;
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och försäkringen trots detta, på grund av jämkning av påföljderna av försummelsen, enligt punkt 2.2 är bindande för LokalTapiola; eller

3. det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för LokalTapiola när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och LokalTapiola skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om ovan nämnd omständighet ska LokalTapiola utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande till försäkringstagaren om att premien eller villkoren ändrats. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod/premieperiod (19 § och 20 a §)

(tillämpas på såväl skade- som personförsäkringar)

A. Anmälningsförfarande

LokalTapiola har beträffande fortlöpande försäkringar rätt att inför övergången till ny försäkringsperiod då det gäller skadeförsäkring och ny premieperiod då det gäller personförsäkring ändra försäkringsvillkor, -premien samt övriga avtalsvillkor, då grunden för ändringen utgörs av

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsföreskrift
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka).
- förändring i det index som påverkar försäkringen (och som nämns i försäkringsbrevet)
- förändring i försäkringens ersättningsutgift.

LokalTapiola har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om LokalTapiola företar ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet ska LokalTapiola i samband med premiefordran sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i skadeförsäkringar i kraft vid ingången av den försäkringsperiod, som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes. I per-

sonförsäkringar träder ändringen i kraft vid ingången av den premieperiod, eller om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, vid ingången av det kalenderår som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

Premieändringar som beror på försäkringsavtalets bonusbestämmelser anses inte höra till de ändringar som avses i detta villkorsmoment.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om LokalTapiola ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämnts i punkt A eller om LokalTapiola slopar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, ska LokalTapiola säga upp försäkringsavtalet att upphöra i skadeförsäkringar när försäkringsperioden går ut och i personförsäkringar när premieperioden går ut. Uppsägningen ska ske skriftligen, i skadeförsäkringar senast en månad före försäkringsperiodens utgång och i personförsäkringar senast en månad före premieperiodens utgång.

16 Försäkringsavtalets upphörande

16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringsavtalet att upphöra under försäkringsperioden.

Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till LokalTapiola.

Uppsägningsrätt föreligger emellertid inte om försäkringsavtalets giltighetstid är kortare än 30 dagar.

16.2 LokalTapiolas rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden (15 § och 17 §)

Skadeförsäkringar

LokalTapiola har rätt att säga upp ett skadeförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om LokalTapiola inte skulle ha beviljat försäkringen om det hade känt till det rätta sakförhållandet;

2. det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för LokalTapiola när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som LokalTapiola inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks;
3. den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat en säkerhetsföreskrift;
4. den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet; eller
5. den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat LokalTapiola oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar.

Personförsäkringar

LokalTapiola har rätt att säga upp ett personförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och LokalTapiola inte skulle ha beviljat försäkringen ifall korrekta och fullständiga upplysningar hade givits;
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 nämnda upplysningsplikt och försäkringsavtalet trots detta på basis av ifrågasvarande punkt binder LokalTapiola;
3. det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för LokalTapiola när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och LokalTapiola inte skulle ha beviljat försäkring i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades;
4. den försäkrade uppsåtligen har förorsakat försäkringsfallet;
5. den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat LokalTapiola oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av LokalTapiolas ansvar.

LokalTapiola ska efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. I uppsägningsmeddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas.

Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

LokalTapiolas rätt att säga upp försäkringen på grund av underlåten premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

16.3 LokalTapiolas rätt att säga upp försäkringen vid försäkringsperiodens/premieperiodens utgång (16 § och 17 a §)

Skadeförsäkringar

LokalTapiola har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande skadeförsäkring att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

Personförsäkringar

LokalTapiola har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande personförsäkring att upphöra vid premieperiodens utgång. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har LokalTapiola på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid slutet av kalenderåret. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före premieperiodens utgång eller, ifall det inte avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas.

Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

16.4 Ägarbyte (63 §)

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Försäkringsavtalet upphör att gälla om den försäkrade egendomen genom rättshandling övergår till annan ny ägare än till försäkringstagaren själv eller till dennes dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång har egendomens nya ägare dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om andra försäkringar har fogats till egendomsförsäkringen, t.ex. en ansvars-, rättskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart att gälla då egendomen övergår till ny ägare.

17 Tredje mans rätt

(tillämpas på skadeförsäkringar)

17.1 Övriga försäkrade, till förmån för vilka en egendomsförsäkring gäller (62 §)

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars stadgats om den försäkrade, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

17.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat (65 §)

LokalTapiola får i syfte att nedsätta eller förvägra ersättningen, gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt, åberopa bestämmelserna om försäkringstagarens eller en annan försäkrads försummelse av upplysningsplikt (punkt 2.2) eller anmälan om fareökning (punkt 5.2) endast i det fall att en försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller någon annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade förhandla med LokalTapiola samt lyfta ersättningen, utom då den försäkrade nämns vid namn i avtalet eller har uppgivit att han själv bevakar sin rätt eller då det är fråga om en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

17.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (66 §)

Om en egendomsförsäkring gäller till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne, även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte har reparerat skadan eller ställt säkerhet för reparationen. Vad som här sagts gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll.

Angående en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

17.4 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt av LokalTapiola, om den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till LokalTapiola ska det utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om saken samt ge honom tillfälle att lägga fram en utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggningsskeden.

Om LokalTapiola godkänner den skadelidandes ersättningskrav är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

17.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av ersättningsbeslutet väcka talan mot LokalTapiola eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller konsumenttvistenämnden eller försäkringsföreningarnas skadenämnd enligt punkt 13.

18 Handelsblockad

Försäkringen gäller inte till den del försäkrandet eller försäkringens giltighet begränsas av handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

LokalTapiola utbetalar ingen försäkringsersättning om utbetalningen av ersättningen strider mot sanktioner i anknytning till handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

19 Hantering av person- och skadeuppgifter

LokalTapiola hanterar sina kunders personuppgifter genom att iakttäta dataskyddslagstiftningen samt god sed för informationshantering och informationsbehandling. I hanteringen av personuppgifter tar man även annars hand om förverkligandet av kundernas integritetsskydd.

Personuppgifter behandlas i syfte att erbjuda LokalTapiolas produkter, tjänster och sköta kundrelationer. Uppgifterna kan även användas i marknadsföring som riktas till våra kunder.

LokalTapiola får uppgifter bland annat av kunden, parter som kunderna befullmäktigat, myndigheters offentliga register och från kreditupplysningsregistret. Det finns dataskyddsbeskrivningar över sparade personuppgifter, som visar vilka uppgifter som sparats i registret.

Uppgifter om kunden lämnas till utomstående enbart med kundens uttryckliga samtycke eller på basis av lagstiftning. Uppgifter om kundkännedom och andra personuppgifter kan användas för att utreda, avslöja och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Uppgifter kan dessutom överlåtas till myndigheter för att inleda undersökning av penningtvätt och finansiering av terrorism och för att inleda undersökning av sådana brott genom vilka den egendom eller den vinning har fått som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

LokalTapiola överlåter uppgifter om anmälda skador till försäkringsbolagens gemensamma skaderegister. Samtidigt kan LokalTapiola kontrollera vilka skadeuppgifter som har anmälts till andra försäkringsbolag. Uppgifterna används i samband med ersättningshandläggningen för att förhindra kriminella gärningar mot försäkringsbolagen.

LokalTapiola spelar in kundsamtal och chatt-samtal för att verifiera ärendet eller för att säkerställa kvaliteten på kundbetjäningen.

20 Andra frågor som behandlas i lagen om försäkringsavtal

I lagen om försäkringsavtal finns stadganden också om följande frågor:

Tillämpningsområde (1 §)

Stadgandenas tvingande karaktär (3 §)

Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse (35 §)

Begränsning av ansvaret i vissa fall (37 §)

Premiebetalning genom bank eller post (44 §)

Preskription av premiefordran (46 §)

Återvinning till konkursbo vid personförsäkring (56 §)

Dubbelförsäkring (59 §)

Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbelförsäkring (60 §)

Betalning till fel person (71 §)

Försäkringarna beviljas av dessa ömsesidiga försäkringsbolag
(FO-nummer) som hör till LokalTapiolagruppen:

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola
Huvudstadsregionen - LähiTapiola Pääkaupunkiseutu (2647339-1) | LähiTapiola **Itä**
(2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa**
(0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) |
LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Lännen** (0134099-8) | LähiTapiola
Pirkanmaa (0205843-3) | LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Satakunta**
(0137458-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) |
LokalTapiola **Sydkusten** - LähiTapiola Etelärannikko (0135987-5) | LähiTapiola **Uusimaa**
(0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo**
(0282283-3) | LokalTapiola **Österbotten** - LähiTapiola Pohjanmaa (0180953-0) |
LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag (0211034-2)

Bolagens kontaktuppgifter finns på adress www.lokaltapiola.fi.

